

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 23.040.10 **Srpen 2013**

**Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené
potrubní systémy pro bezkanálové vedení vodních tepelných
sítí – Potrubní systém z ocelové teplonosné trubky,
polyurethanové tepelné izolace a vnějšího opláštění
z polyethylenu**

**ČSN
EN 253+A1**
38 3371

District heating pipes – Preinsulated bonded pipe systems for directly buried hot water networks – Pipe assembly of steel service pipe, polyurethane thermal insulation and outer casing of polyethylene

Tuyaux de chauffage urbain – Systèmes bloqués de tuyaux préisolés pour les réseaux d'eau chaude enterrés directement – Tube de service en acier, isolation thermique en polyuréthane et tube de protection en polyéthylène

Fernwärmерohre – Werkmäßig gedämmte Verbundmantelrohrsysteme für direkt erdverlegte Fernwärmennetze – Verbund-Rohrsystem bestehend aus Stahl-Mediumrohr, Polyurethan-Wärmedämmung und Außenmantel aus Polyethylen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN 253:2009+A1:2013. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN 253:2009+A1:2013. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Tento normou se nahrazuje ČSN EN 253 (38 3371) z června 2009.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Tato norma obsahuje zpracovanou změnu 1 z února 2013. Změny či doplněné a upravené články jsou v textu vyznačeny značkami !".

Informace o citovaných dokumentech

EN 489 zavedena v ČSN EN 489 (38 3374) Vedení vodních tepelných sítí – Bezkanálové sdružené potrubní systémy předizolovaných potrubí – Spojky pro ocelové teplonosné trubky s polyurethanovou tepelnou izolací a vnějším opláštěním z polyethylenu

EN 728 zavedena v ČSN EN 728 (64 3153) Plastové rozvodné a ochranné potrubní systémy – Trubky

a tvarovky z polyolefinů – Stanovení termooxidační stability

EN 10204 zavedena v ČSN EN 10204 (42 0009) Kovové výrobky – Druhy dokumentů kontroly

EN 10216-2 zavedena v ČSN EN 10216-2+A2 (42 0262) Bezešvé ocelové trubky pro tlakové nádoby a zařízení – Technické dodací podmínky – Část 2: Trubky z nelegovaných a legovaných ocelí se zaručenými vlastnostmi při zvýšených teplotách

EN 10217-1 zavedena v ČSN EN 10217-1 (42 1043) Svařované ocelové trubky pro tlakové nádoby a zařízení – Technické dodací podmínky – Část 1: Trubky z nelegovaných ocelí se zaručenými vlastnostmi při okolní teplotě

EN 10217-2 zavedena v ČSN EN 10217-2 (42 1044) Svařované ocelové trubky pro tlakové nádoby a zařízení – Technické dodací podmínky – Část 2: Elektricky svařované trubky z nelegovaných a legovaných ocelí se zaručenými vlastnostmi při zvýšených teplotách

EN 10217-5 zavedena v ČSN EN 10217-5 (42 1047) Svařované ocelové trubky pro tlakové nádoby a zařízení – Technické dodací podmínky – Část 5: Pod tavidlem obloukově svařované trubky z nelegovaných a legovaných ocelí se zaručenými vlastnostmi při zvýšených teplotách

EN 10220 zavedena v ČSN EN 10220 (42 0092) Bezešvé a svařované ocelové trubky – Rozměry a hmotnosti na jednotku délky

EN 13941 zavedena v ČSN EN 13941 (38 3370) Navrhování a instalace předizolovaných sdružených potrubních systémů pro vedení vodních tepelných sítí

EN 14419 zavedena v ČSN EN 14419 (38 3375) Vedení vodních tepelných sítí – Bezkanálové předizolované sdružené potrubní systémy – Systémy kontroly provozu

EN ISO 1133:2005 nezavedena ^{*)}

EN ISO 2505 zavedena v ČSN EN ISO 2505 (34 3116) Trubky z termoplastů – Stanovení podélného smrštění – Metoda zkoušení a parametry

EN ISO 3126 zavedena v ČSN EN ISO 3126 (64 6406) Plastové potrubní systémy – Plastové součásti – Stanovení rozměrů

EN ISO 8497:1996 zavedena v ČSN EN ISO 8497:1998 (73 0556) Tepelná izolace – Stanovení vlastností prostupu tepla v ustáleném stavu tepelné izolace pro kruhové potrubí

EN ISO 8501-1:2007 zavedena v ČSN EN ISO 8501-1:2007 (03 8221) Příprava ocelových povrchů před nanesením nátěrových hmot a obdobných výrobků – Vizuální vyhodnocení čistoty povrchu – Část 1: Stupně zarezavění a stupně přípravy ocelového podkladu bez povlaku a ocelového podkladu po úplném odstranění předchozích povlaků

EN ISO 9080 zavedena v ČSN EN ISO 9080 (64 6401) Plastové rozvodné a ochranné potrubní systémy – Stanovení dlouhodobé hydrostatické pevnosti termoplastů ve formě trubek metodou extrapolace

EN ISO 9692-1 zavedena v ČSN EN ISO 9692-1 (05 0025) Svařování a příbuzné procesy – Doporučení pro přípravu svarových spojů – Část 1: Svařování ocelí ručně obloukovým svařováním obalenou elektrodou, tavící se elektrodou v ochranném plynu, plamenovým svařováním, svařováním wolframovou elektrodou v inertním plynu a svařováním svazkem paprsků

EN ISO 12162 zavedena v ČSN EN ISO 12162 (64 3100) Materiály z termoplastů pro tlakové trubky a tvarovky - Klasifikace a označování - Celkový provozní (konstrukční) koeficient

ISO 844 nezavedena

ISO 3127:1994 nezavedena

ISO 6964 nezavedena

ISO 11414:1996 nezavedena

ISO 13953 nezavedena

ISO 16770 nezavedena

Vypracování normy

Zpracovatel: CTN PETRAŠOVÁ BRNO, IČ 40448584, Ivana Petrašová

Technická normalizační komise: TNK 66 Inženýrské sítě

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Radek Špaček

EVROPSKÁ NORMA EN 253:2009+A1

EUROPEAN STANDARD

NORME EUROPÉENNE

EUROPÄISCHE NORM Únor 2013

ICS 23.040.10 Nahrazuje EN 253:2009

**Vedení vodních tepelných sítí - Předizolované sdružené potrubní systémy
pro bezkanálové vedení vodních tepelných sítí - Potrubní systém z ocelové teplonosné trubky,
polyurethanové tepelné izolace a vnějšího opláštění z polyethylenu**

District heating pipes – Preinsulated bonded pipe systems for directly buried hot water networks – Pipe assembly of steel service pipe, polyurethane thermal insulation and outer casing of polyethylene

Tuyaux de chauffage urbain – Systemes bloqués de tuyaux pré-isolés pour les réseaux d'eau chaude enterrés directement – Tube de service en acier, isolation thermique en polyuréthane et tube de protection en polyéthylène

Fernwärmerohre – Werkmäßig gedämmte Verbundmantelrohrsysteme für direkt erdverlegte Fernwärmennetze – Verbund-Rohrsystem bestehend aus Stahl-Mediumrohr, Polyurethan-Wärmedämmung und Außenmantel aus Polyethylen

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2008-12-05 a obsahuje změnu 1 schválenou CEN dne 2012-12-14.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze

v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédská, Švýcarska a Turecka.

CEN
Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

© 2013 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č.
EN 253:2009+A1:2013 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Obsah

	Strana
Předmluva	9
Úvod	10
1 Předmět normy	11
2 Citované dokumenty	11
3 Termíny a definice	12
4 Požadavky	14
4.1 Obecně	14
4.2 Ocelová teplonosná trubka	15
4.2.1 Specifikace	15
4.2.2 Průměr	15
4.2.3 Tloušťka stěny	15
4.2.4 Kvalita povrchu	17
4.3 Opláštění	17
4.3.1 Vlastnosti materiálu	17
4.3.2 Vlastnosti opláštění	18

4.4 Tepelná izolace tuhým pěnovým polyurethanem (PUR) 19

4.4.1 Složení PUR 19

4.4.2 Póry (dutiny) a vzduchové bubliny 19

4.4.3 Pevnost v tlaku 19

4.5 Potrubní systém 19

4.5.1 Obecně 19

4.5.2 Konce trubek 19

4.5.3 Průměr a tloušťka stěny opláštění 19

4.5.4 Úchylka souososti 20

4.5.5 Očekávaná termická životnost a dlouhodobá odolnost proti tepelnému zatížení 20

4.5.6 Tepelná vodivost ve stavu před zkouškou stárnutí 21

4.5.7 Tepelná vodivost v podmínkách zkoušky umělého stárnutí 21

4.5.8 Odolnost proti nárazu 21

4.5.9 Dlouhodobá odolnost proti tečení a modul tečení 21

4.5.10 Kvalita povrchu při dodávce 21

4.5.11 Měřicí vodiče pro systémy kontroly provozu 21

5 Zkušební metody 21

5.1 Obecné podmínky a zkušební vzorky 21

5.1.1 Obecné podmínky 21

5.1.2 Zkušební vzorky 22

5.2 Opláštění 22

5.2.1 Vzhled a povrchová úprava 22

5.2.2 Poměrné prodloužení při přetržení 22

5.2.3 Disperze sazí, jejich homogenita 23

5.2.4 Zkouška odolnosti proti vzniku trhlin způsobených napětím 23

5.3 Tepelná izolace z tuhého pěnového polyurethanu (PUR) 24

5.3.1 Složení 24

5.3.2 Póry (dutiny) a vzduchové bubliny 24

5.3.3 Pevnost v tlaku 24

5.4 Potrubní systém 24

5.4.1 Pevnost ve smyku v axiálním směru 24

5.4.2 Pevnost ve smyku v tangenciálním směru 25

5.4.3 Pevnost potrubního systému ve smyku po zkoušce stárnutí 26

5.4.4 Tepelná vodivost ve stavu před stárnutím 27

5.4.5 Tepelná vodivost v podmínkách umělého stárnutí 27

5.4.6 Odolnost proti nárazu 27

5.4.7 Dlouhodobá odolnost proti tečení a modul tečení při teplotě 140 °C 27

6 Značení 29

6.1 Obecně 29

6.2 Ocelová teplonosná trubka 29

6.3 Opláštění 29

6.4 Potrubní systém 29

Příloha A (informativní) Vztah mezi skutečnými stálými provozními podmínkami a podmínkami při zkoušce zrychleného stárnutí 30

Příloha B (informativní) Výpočet minimální očekávané termické životnosti při různých provozních teplotách
při zohlednění trvanlivosti pěnového materiálu PUR 32

Příloha C (normativní) "Vypočtená stálá provozní teplota (CCOT)" 33

Příloha D (informativní) Směrnice pro kontrolu a zkoušení 35

D.1 Obecně 35

D.2 Zkouška typu u výrobce 35

D.3 Řízení kvality u výrobce 35

D.4 Externí kontrola 35

D.5 Odpovědnost výrobce 35

Příloha E (informativní) Odolnost pěnového polyurethanu (PUR) proti tečení v radiálním směru 38

Příloha F (normativní) Tepelná vodivost předizolovaných potrubí – Zkušební postup 39

F.1 Předmět přílohy 39

F.2 Požadavky (*EN ISO 8497:1996, kapitola 5*) 39

F.2.1 Zkušební vzorky (*EN ISO 8497:1996, 5.1*) 39

F.2.2 Provozní teplota (*EN ISO 8497:1996, 5.2*) 39

F.2.3 Typy zkušebního zařízení (*EN ISO 8497:1996, 5.5*) 39

F.3 Zkušební zařízení (*EN ISO 8497:1996, kapitola 7*) 39

F.3.1 Zkušební zařízení s chráněnými okraji 39

F.3.2 Zkušební zařízení s kalibrovanými víky 39

F.3.3 Rozměry (*EN ISO 8497:1996, 7.2*) 39

F.3.4 Teplota povrchu vytápěné zkušební trubice 39

F.4 Zkušební vzorky (*EN ISO 8497:1996, kapitola 8*) 40

F.4.1 Kondicionování (*EN ISO 8497:1996, 8.4*) 40

F.4.2 Měření rozměrů (*EN ISO 8497:1996, 8.5*) 40

F.4.3 Měření teploty povrchu 40

F.4.4 Umístění snímačů teploty (*EN ISO 8497:1996, 8.6*) 40

F.5 Postup (*EN ISO 8497:1996, kapitola 9*) 40

Strana

F.5.1 Zkušební délka (*EN ISO 8497:1996, 9.1.1*) 40

F.5.2 Průměr (*EN ISO 8497:1996, 8.5*) 40

F.5.3 Tloušťka opláštění 40

F.5.4 Požadavky na okolní prostředí (*EN ISO 8497:1996, 9.2*) 40

F.5.5 Teplota zkušební trubice (*EN ISO 8497:1996, 9.3*) 40

F.5.6 Zdroj energie (*EN ISO 8497:1996, 7.9*) 40

F.5.7 Tepelná ztráta v axiálním směru (*EN ISO 8497:1996, 5.7*) 41

F.5.8 Interval měření a stabilita (*EN ISO 8497:1996, 9.5.3*) 41

F.6 Výpočty (*EN ISO 8497:1996, kapitola 11*) 41

F.6.1 Tepelná vodivost (*EN ISO 8497:1996, 3.5*) 41

F.7 Značky a jednotky (*EN ISO 8497:1996, kapitola 4*) 41

Příloha G (informativní) Národní odchylky typu A 43

G.1 Odchylky pro ocelové teplonosné trubky podle švédské národní legislativy 43

Příloha H (informativní) Hlavní změny oproti předchozímu vydání EN 253 44

Příloha I (informativní) Nakládání s odpady a recyklace 46

Bibliografie 47

Předmluva

Tento dokument (EN 253:2009+A1:2013) vypracovala technická komise CEN/TC 107 *Prefabrikované potrubní systémy tepelných sítí*, jejíž sekretariát zajišťuje DS.

Této evropské normě je nutno nejpozději do srpna 2013 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do srpna 2013.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech takových patentových práv.

Tento dokument obsahuje změnu 1 schválenou CEN dne 2012-12-14.

Začátek a konec textu vloženého nebo upraveného změnou jsou vyznačeny značkami !".

Tento dokument nahrazuje !EN 253:2009".

V příloze H jsou uvedeny podrobnosti o důležitých změnách provedených v této evropské normě ve srovnání s jejím předchozím vydáním.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou povinny tuto evropskou normu zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédská, Švýcarska a Turecka.

Úvod

Tato specifikace je součástí norem pro sdružené potrubní systémy, v nichž se jako tepelná izolace mezi ocelovou teplonosnou trubkou a polyethylenovým opláštěním používá pěnový polyurethan.

Další normy, zpracované CEN/TC 107 a týkající se stejného předmětu, jsou:

EN 448 *Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené potrubní systémy pro bezkanálové vedení vodních tepelných sítí – Tvarovky sestavené z ocelové teplonosné trubky, polyurethanové tepelné izolace a vnějšího opláštění z polyethylenu*

EN 488 *Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené potrubní systémy pro bezkanálové vedení vodních tepelných sítí – Uzávírací armatury pro ocelové teplonosné trubky s polyurethanovou tepelnou izolací a vnějším opláštěním z polyethylenu*

EN 489 Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené potrubní systémy pro bezkanálové vedení vodních tepelných sítí – Spojky pro ocelové teplonosné trubky s polyurethanovou tepelnou izolací a vnějším opláštěním z polyethylenu

EN 13941 Návrh a instalace předizolovaných sdružených potrubních systémů pro vedení vodních tepelných sítí

EN 14419 Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené potrubní systémy pro bezkanálové vedení vodních tepelných sítí – Systémy kontroly provozu

EN 15698-1 Vedení vodních tepelných sítí – Předizolované sdružené dvoutrubkové potrubní systémy pro bezkanálové vedení teplovodních sítí – Část 1: Sdružený dvoutrubkový systém z teplonosné trubky, polyurethanové tepelné izolace a vnějšího opláštění z polyethylenu

1 Předmět normy

Tato evropská norma stanovuje požadavky a zkušební metody pro přímé potrubní úseky (výrobní délky) prefabrikovaných tepelně izolovaných systémů „trubka v trubce“, sestávajících z ocelové teplonosné trubky DN 15 až DN 1 200 s tepelnou izolací z tuhého pěnového polyurethanu a opláštění z polyethylenu, pro použití v bezkanálových vodních tepelných sítích. Potrubní systémy mohou rovněž zahrnovat dále uvedené doplňující prvky: měřicí vodiče, rozpěrky a difuzní bariéry.

Tato norma platí jen pro předizolované potrubní systémy pro kontinuální provoz s teplou (horkou) vodou při různých provozních teplotách až do 120 °C a krátkodobě i při špičkových teplotách do 140 °C.

Odhad očekávané „termické životnosti“ při kontinuálním provozu při různých provozních teplotách je popsán v příloze B.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.